

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 10 май 2021 г.
(OR. en)

8396/21

COPS 174
POLMIL 61
CIVCOM 72
EUMC 98
CFSP/PESC 447
CSDP/PSDC 228
HYBRID 24
DISINFO 11

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

№ предх. док.: 8280/21

Относно: Заключение на Съвета относно сигурността и отбраната

Приложено на делегациите се изпращат заключенията на Съвета относно сигурността и отбраната, приети на заседанието на Съвета на 10 май 2021 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ОТНОСНО СИГУРНОСТТА И ОТБРАНАТА

1. Въз основа на заключенията си относно сигурността и отбраната от 17 юни 2020 г. и във връзка с изявлението на членовете на Европейския съвет от 26 февруари 2021 г., Съветът остава решен да постигне напредък в изпълнението на програмата на Съюза за сигурност и отбрана, за да поеме по-голяма отговорност за своята сигурност. ЕС е ангажиран с изпълнението на Стратегическата програма за периода 2019—2024 г., като следва по-стратегически подход и увеличава способността си да действа самостоятелно. По-конкретно ЕС ще утвърждава своите интереси и ценности, ще укрепва своята издръжливост и готовност за ефективно справяне с всички заплахи и предизвикателства пред сигурността и ще работи в полза на мира и сигурността. ЕС остава ангажиран с укрепването на способността си да действа като световен гарант на сигурността чрез оперативния си ангажимент, в частност мисиите и операциите по линия на ОПСО, както и със задълбочаването на сътрудничеството в областта на сигурността и отбраната между държавите членки, увеличаването на инвестициите в областта на отбраната и по-засиленото развитие на гражданските и военните способности и оперативната готовност в рамките на Съюза. Съюзът запазва и ангажимента си за тясно сътрудничество със своите партньори, по-специално с основни международни организации и ключови регионални партньори. Глобалното и трансатлантическото сътрудничество, обусловено от основан на правила международен ред, в който ООН заема централно място, и ефективният мултилатерализъм ще имат полза от един по-силен ЕС в областта на сигурността и отбраната. Съветът изтъква отново ангажимента си за тясно сътрудничество с НАТО в съответствие с изявлението на членовете на Европейския съвет от 26 февруари 2021 г.

На фона на повишена глобална нестабилност Съветът подчертава, че са предприети значителни стъпки, и набляга също така на необходимостта от цялостно изпълнение на задачите и инициативите, лансирани по-специално от 2016 г. насам, като последващи действия във връзка с Глобалната стратегия на ЕС, както и от укрепване на политиките, средствата и инструментите на ЕС в областта на сигурността и отбраната.

2. Съветът приветства продължаващите усилия за създаване на амбициозен и изпълним стратегически компас, като се използва по най-добрия начин целият инструментариум на ЕС, включително гражданските и военните политики, средства и инструменти. Стратегическият компас ще активизира и насочва реализирането на равнището на амбиция в областта на сигурността и отбраната, договорено през ноември 2016 г. в контекста на Глобалната стратегия на ЕС. Тази дейност допринася за по-нататъшното развитие на общата европейска култура на сигурност и отбрана, която се основава на нашите споделени ценности и цели и зачита специфичния характер на политиките на държавите членки в областта на сигурността и отбраната. За тази цел в стратегическия компас ще бъдат зададени насоки за политиката и конкретни цели и задачи за следващите 5—10 години в области като управлението на кризи, устойчивостта, развитието на способностите и партньорствата. Той ще включва конкретни срокове, които да способстват за бързото изпълнение и да улеснят редовния преглед на политическо равнище.
3. Във връзка с това Съветът отчита, че първият по рода си всеобхватен 360-градусов анализ на заплахите за ЕС, извършен от единния капацитет на ЕС за анализ на разузнавателна информация въз основа на задълбочен принос от разузнавателните служби на държавите членки и представен на държавите членки през ноември 2020 г., представлява важен принос за разработването на стратегическия компас, наред с други приноси. Съветът отчита, че този първи ценен опит и извлечените от него поуки следва да доведат до по-редовен и всеобхватен процес на разузнавателни анализи на заплахите и предизвикателствата пред ЕС въз основа на доброволния принос на държавите членки. Съветът подчертава значението на текущите неформални обсъждания между държавите членки, които се провеждат като част от етапа на стратегическия диалог. Съветът приканва върховния представител да представи първия проект на стратегическия компас за обсъждане в Съвета през ноември 2021 г. с оглед на приемането му от държавите членки през март 2022 г. в съответствие с изявлението на членовете на Европейския съвет от 26 февруари 2021 г.

4. Като припомня ценната подкрепа, предоставена от въоръжените сили на държавите — членки на ЕС, на гражданските власти в контекста на пандемията от COVID-19, Съветът изтъква значението на гражданско-военната координация в подкрепа на помощта при бедствия и хуманитарната помощ. Той призовава ЕСВД и службите на Комисията да допринасят допълнително за цялостната подготвеност и устойчивост на ЕС, включително и по-конкретно чрез гражданска защита, като зачитат правомощията на държавите членки и съществуващите мандати и работят въз основа на извършеното досега и в зависимост от допълнителния принос и насоки, които държавите членки ще предоставят.
5. Като изтъква отново значението на взаимопомощта и солидарността, в съответствие с член 42, параграф 7 от ДЕС и член 222 отДФЕС, Съветът посреща със задоволство текущата работа и осъществения напредък за постигане на по-добро общо разбиране за прилагането на член 42, параграф 7 от ДЕС, по-специално чрез симулационни учения и обсъждания на политиката въз основа на сценарии. Съветът очаква до края на годината на държавите членки да бъде представен документ, в който да бъдат обобщени поуките, извлечени от тези учения и обсъждания на политиката въз основа на сценарии. Съветът призовава за по-нататъшни обсъждания, както и за учения, включително по отношение на кибернетичното измерение, които да демонстрират солидарността между държавите членки. Съветът припомня, че задълженията на държавите членки, произтичащи от член 42, параграф 7 от ДЕС, не засягат специфичния характер на политиката за сигурност и отбрана на някои държави членки. Съветът припомня още, че НАТО продължава да бъде основата на колективната отбрана за държавите, членуващи в организацията.

6. Съветът изтъква отново въздействието, което екологичните въпроси и изменението на климата оказват върху сигурността и отбраната, и призовава за цялостно прилагане на Съвместната пътна карта за изменението на климата и отбраната в съответствие със заключенията на Съвета относно дипломацията в областта на климата и енергетиката от 25 януари 2021 г. Във връзка с това Съветът потвърждава необходимостта от тясно сътрудничество с държавите членки и от търсене на възможности за по-тясно сътрудничество със съответните международни партньори като ООН, НАТО, ОССЕ и Африканския съюз (АС). Съветът насърчава държавите членки да допринасят с конкретни действия и приканва върховния представител, действащ също в качеството си на заместник-председател на Комисията и ръководител на Европейската агенция по отбрана, да представи първи годишен обзор за процеса на изпълнение през първата половина на 2022 г.
7. Съветът заявява отново ангажиментите си по плана за действие на ЕС относно жените, мира и сигурността. ЕС ще продължи да насърчава изпълнението на Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН и на тази основа да интегрира измерението, свързано с равенството на половете, във всички граждански и военни действия по линия на ОПСО, като обръща специално внимание на броя на жените във всички функции, включително ръководните длъжности. Съветът подчертава и ангажимента си към Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията. Следва да се обърне специално внимание на защитата на цивилното население и закрилата на децата във въоръжени конфликти, в съответствие с приложимите насоки, включително при мисиите и операциите по линия на ОПСО.

Увеличаване на гражданския и военния оперативен ангажимент на Съюза

8. ЕС значително увеличи оперативния си капацитет и влиянието си през последните години. Съветът подчертава съществения принос на единадесетте граждански и шестте военни мисии и операции по линия на ОПСО за световния мир и сигурност в рамките на интегрирания подход на ЕС към външните конфликти и кризи, а оттам и за сигурността на Съюза и неговите граждани. Съветът призовава за по-нататъшно укрепване на стабилността и гъвкавостта на гражданските и военните оперативни ангажименти на ЕС с цел повишаване на тяхната ефективност, както и за осигуряване на по-голяма готовност на гражданския и военния капацитет на ЕС за реагиране при спешни кризисни ситуации. Освен това Съветът изтъква отново и подчертава голямата необходимост и отговорност на държавите членки да предоставят достатъчно средства и персонал за всички граждански и военни мисии и операции по линия на ОПСО, за да се гарантира ефективното изпълнение на техните мандати и доверието в действията на ЕС, и призовава за по-нататъшно проучване на разработването на стимули за подобряване на генерирането на сили.

Съветът призовава и за по-нататъшна работа, за да се гарантира, че ЕС може да предприеме видовете мисии и операции по линия на ОПСО, описани в равнището на амбиция от 2016 г., в рамките на целия спектър от задачи по управлението на кризи, и приканва за по-нататъшно обмисляне на евентуалното използване на член 44 от ДЕС и за проучване на възможностите за навременен и ефикасен процес на вземане на решения. Той насърчава по-тесното сътрудничество, координацията и изграждането на връзки между оперативните ангажименти на държавите членки и мисиите и операциите по линия на ОПСО, като се отчитат мандатите и целите на ЕС, както и процесите на вземане на решения в ЕС, и призовава за повече разисквания по тази тема.

9. Съветът изразява задоволство от продължаващия напредък в изпълнението на по-солидния мандат на EUTM Mali и по-тесното сътрудничество с EUCAP SAHEL Mali и EUCAP SAHEL Niger в съответствие с регионализацията на гражданските и военните действия по линия на ОПСО в Сахела, както и усилията, положени в по-широката рамка на Коалицията за Сахела. ЕС подчертава значението на бързата конкретна подкрепа за местните партньори в централните части на Мали и Буркина Фасо като приоритетен въпрос, както и за Нигер. Съветът приветства и включването на съвместната специална оперативна група Gazelle в EUTM Mali. Той призовава за включването на наставнически задачи във военните мисии за обучение по линия на ОПСО, когато това е целесъобразно.

В съответствие със заключенията на Съвета относно Африканския рог Съветът заявява отново ангажимента на ЕС да мобилизира пълния набор от инструменти и политики в подкрепа на стратегическите си приоритети в региона. Във връзка с това Съветът изтъква приноса на засиления мандат на EUNAVFOR Atalanta за трайния ангажимент на ЕС за мир и сигурност в Африканския рог, заявява отново спешната необходимост от подкрепа на EUTM Somalia с предвидените способности, за да може мисията да изпълни мандата си. Съветът отчита също значението на продължаващото присъствие на операция EUFOR Althea в Босна и Херцеговина. Съветът приветства и допълнителното удължаване на мандата на EUAM Ukraine за още три години, както и засиления принос на четирите ѝ оперативни служби. Той приветства и подновяването на мандата на EUMM Georgia, по-специално укрепването на аналитичния ѝ капацитет.

10. Съветът приветства подновяването на мандата на операция EUNAVFOR MED IRINI за срок от две години до 31 март 2023 г. Съгласно съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН операция IRINI ще продължи да допринася за прилагането на оръжейното ембарго на ООН спрямо Либия и ще действа като възпиращ фактор за трафика на оръжие, като извършва инспекции и проследяване на подозрителни дейности по безпристрастен и ефективен начин.¹ Във връзка с това Съветът изтъква значението на Резолюция 2570 на Съвета за сигурност на ООН, както и на подновяването на Резолюция 2292(2016) на Съвета за сигурност на ООН. Той призовава всички държави на знамето да действат добросъвестно и да си сътрудничат при проверките, извършвани от активите на операцията, и призовава всички държави да увеличат усилията си за ефективно предотвратяване на нарушенията на ембаргото. ЕС подчертава решимостта си да направи всичко възможно, за да допринесе за ефективното прилагане на Резолюция 2292 на Съвета за сигурност на ООН и последващите резолюции, и призовава ЕСВД, в сътрудничество с операция IRINI, да засили допълнително стратегическата комуникация. Съветът потвърждава предложението и готовността на ЕС да допринесе за изграждането на капацитет и обучението на либийската брегова охрана и военноморски сили чрез операция IRINI, както и, наред с другото, чрез Доверителния фонд на ЕС за управление на кризи в Африка (EUTF), включително, наред с другото, програмата на Комисията „Подкрепа за интегрираното управление на границите и миграцията в Либия“ (SIBMMIL). Съветът заявява отново ангажимента на ЕС да продължи да подкрепя ръководения от ООН мирен процес чрез интегрирания подход на ЕС. ЕС приветства също така постоянното присъствие на EUBAM Libya в страната и усилията и постиженията на мисията в подкрепа на либийските власти по отношение на управлението на границите, правоприлагането и наказателното правосъдие.

¹ В съответствие с Резолюция 1970 (2011) на Съвета за сигурност на ООН и последващите резолюции, включително резолюции 2292 (2016) и 2526 (2020) на Съвета за сигурност на ООН.

11. Като отбелязва, че връзката между вътрешните и външните аспекти на сигурността придобива все по-голямо значение, Съветът призовава за повече усилия за подобряване на взаимодействията между вътрешните и външните политики на ЕС, както и между факторите в областта на ОПСО и ПВР. Той подчертава още значението на повишаването на осведомеността и способността за реагиране на ЕС на всички етапи от цикъла на даден конфликт – от ранното предупреждение и предотвратяването на конфликти до управлението на кризи, стабилизирането и изграждането на мира. Съветът посреща със задоволство и текущата работа за подобряване на устойчивостта на мисиите и операциите по линия на ОПСО и способността за противодействие, наред с другото, на хибридните заплахи, кибератаките и кампаниите за дезинформация, по-конкретно в условията на влошаваща се обстановка по отношение на сигурността, и призовава за координирани комуникационни стратегии, както и за засилена гражданска и военна координация и сътрудничество, включително в области като медицинската и стратегическата евакуация.
12. Съветът приветства създаването на Европейския механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) и бъдещия му принос за засилването на ролята на ЕС като световен гарант на сигурността чрез предоставяне на цялостна военна и свързана с отбраната подкрепа на партньорите и запълване на съществуващите пропуски в областта на изграждането на капацитет, по-специално, наред с другото, чрез предоставяне на военно оборудване в рамките на договорената рамка. Съветът припомня също така глобалния географски обхват на ЕМПМ и значението на осигуряването на приемственост и съгласуваност със съществуващите действия, както и стартирането на нови действия в съответствие с интегрирания подход на ЕС. Мерките за помощ ще бъдат придружени от пропорционални задълбочени оценки на риска и строги предпазни мерки, като същевременно се запази способността за бързо реагиране при конфликти и кризи. Съветът призовава за бързо привеждане в действие на ЕМПМ и приканва държавите членки и върховния представител, с подкрепата на ЕСВД, да представят предложения за мерки за помощ, като надлежно отчитат приоритетите за действие на ЕС, определени от Европейския съвет и Съвета, с оглед на това изпълнението на първите мерки за помощ да започне през юли 2021 г. Съветът припомня, че ЕМПМ има за цел да укрепи способността на държавите партньори да предотвратяват кризи и да реагират при кризи, както и да способства за тяхната издръжливост, за да им се даде възможност да защитават по-добре своето население. Съветът подчертава, че ЕМПМ подкрепя, наред с другото, военните аспекти на операциите за подкрепа на мира, но припомня, че ЕМПМ няма да финансира способности, които се финансират от бюджета на Съюза, както и че Инструментът за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС) – Глобална Европа, ще бъде от съществено значение за предоставяне на най-пълноценна подкрепа за действията, свързани с развитието и сътрудничеството в областта на мира и сигурността, включително като използва своите стълбове, ред и условия, по-специално чрез помощ за изграждане на капацитет за военните фактори в подкрепа на развитието и сигурността за развитие.

С оглед на по-нататъшното укрепване на интегрирания подход на ЕС, той призовава за тясна и редовна координация между Съвета, ЕСВД и Комисията, за да се гарантира взаимно допълване и да се избегнат дублирането или пропуските, по-специално между ИССРМС и ЕМППМ.

13. Съветът подчертава необходимостта от по-ефикасно планиране и командване на ЕС. Във връзка с това Съветът изтъква отново значението на Способностите за планиране и провеждане на военни операции (МРСС). Съветът припомня, че е необходимо да се осигури наличието на достатъчен персонал чрез принос на държавите членки и да се отговори възможно най-бързо на оставащите потребности от инфраструктура и сигурна комуникация за МРСС. Съветът ще разгледа отново този въпрос най-късно до ноември 2021 г. с цел постигане на съгласие по бъдещите действия.

ЕС подчертава също значението на Способностите за планиране и провеждане на граждански операции (СРСС) и по-широките усилия, включително чрез съвместното координационно звено за подкрепа, за засилване на ролята на ЕС като гарант на гражданската и военната сигурност.

14. Съветът отчита още, че гражданското управление на кризи е повече от всякога от значение по отношение на важния му принос за реформата в сектора на сигурността, стабилността и върховенството на закона, което спомага и за насърчаване на поемането на отговорност по места от страна на приемащите държави. Съветът приветства цялостния напредък, постигнат в изпълнението на Гражданския пакт в областта на ОПСО, чиято цел е гражданската ОПСО да стане по-способна, по-ефективна, гъвкава, реактивна и по-съгласувана с други участници от ЕС. Съветът отчита и положителния напредък, постигнат от ЕСВД и службите на Комисията на равнището на ЕС и от държавите членки на национално равнище, и призовава за по-структуриран и стратегически процес на развитие на гражданските способности, включително чрез подходящо обучение и засилване на гражданско-военното взаимодействие. Съветът припомня, че е необходимо да се повиши видимостта на гражданското измерение на ОПСО, както и да се увеличат усилията за укрепване на взаимноизгодните партньорства със съответните международни организации и партньорски държави, които споделят ценностите и целите на ЕС, при пълно зачитане на институционалната рамка на ЕС.

С оглед на годишната конференция за преглед през ноември 2021 г. Съветът изтъква необходимостта държавите членки, ЕСВД и службите на Комисията да продължат да работят за цялостното изпълнение на Гражданския пакт в областта на ОПСО до началото на лятото на 2023 г., като се съсредоточат върху етапните пунктове за 2021 г., договорени от Съвета през декември 2020 г. Съветът отчита, че изпълнението на Гражданския пакт в областта на ОПСО също ще положи основите за по-нататъшната работа, включително по отношение на гражданското управление на кризи след 2023 г.

15. В рамките на укрепването на сътрудничеството на ЕС в областта на сигурността и отбраната и управлението на кризи Съветът изтъква усилията на Европейския колеж по сигурност и отбрана за насърчаване на по-доброто разбиране сред държавите членки на ОПСО като съществена част от ОВППС в областта на обучението и образованието по линия на ОПСО, включително чрез предоставяне на обучение преди разполагането за мисиите и операциите по линия на ОПСО и сближаване на компетенциите на гражданските експерти, както и на военните служители.

Укрепване на инициативите на ЕС в областта на отбраната

16. Съветът очаква постоянното структурирано сътрудничество (ПСС) да продължи в съответствие с насоките, предоставени в стратегическия преглед на ПСС от ноември 2020 г., по-специално чрез съответната препоръка на Съвета, в която се определят по-конкретните цели за изпълнението на по-обвързващите ангажименти. Той очаква преразглеждането на решението на Съвета за установяване на общ набор от правила за управление на проекти по линия на ПСС до ноември 2021 г. Съветът подчертава, че е важно да се гарантира, че текущите проекти по линия на ПСС ще дадат конкретни резултати или ще достигнат пълна оперативна готовност преди края на следващата фаза на ПСС (2021 – 2025 г.)². Той изразява съгласие, че е необходимо участващите в ПСС държави членки да подобрят изпълнението на всички по-обвързващи ангажименти, с особен акцент върху подхода на сътрудничество и оперативната готовност, и очаква нови амбициозни проекти по линия на ПСС до ноември 2021 г., като се вземат предвид констатациите и препоръките на КГПО за преодоляване на недостатъците в оперативната област и областта на способностите, както и годишния доклад на върховния представител във връзка с ПСС въз основа на националните планове за изпълнение, който трябва да бъде представен до юли 2021 г.

² Проектите, посочени в допълнение 2 на приложението към заключенията на Съвета относно СП на ПСС от 2020 г.

Освен това Съветът приветства поканата към Канада, Норвегия и САЩ да участват в проекта за военна мобилност по линия на ПСС в съответствие с трите решения, приети от него, в които се определя, че тяхното участие в този проект отговаря на общите условия, при които трети държави могат по изключение да бъдат поканени да участват в отделни проекти по линия на ПСС, както е посочено в Решение (ОВППС) 2020/1639 от 5 ноември 2020 г. Партньорите, които отговарят на тези общи условия, могат по изключение да бъдат поканени да участват в отделни проекти по линия на ПСС в бъдеще в съответствие с процедурата за покана, съдържаща се в Решение (ОВППС) 2020/1639, включително с единодушно решение на Съвета.

17. Съветът приветства бързото изпълнение на Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната (EDIDP), по-специално финансирането на шестнадесет проекта от поканите за представяне на предложения през 2019 г., включително девет проекта, които са свързани с проекти по линия на ПСС, което показва по-голяма съгласуваност между инициативите на ЕС в областта на отбраната. Съветът очаква и бързото приемане на решението за възлагане на поканите за представяне на предложения за 2020 г., приветства напредъка в изпълнението на Подготвителното действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната (PADR) и стартирането на проекти за революционни технологии, наред с другото. Той приветства също така приемането на регламента за Европейския фонд за отбрана (ЕФР) и очаква приемането на амбициозна годишна работна програма за 2021 г., която да е в съответствие с приоритетите на ЕС за развитие на способностите, произтичащи от плана за развитие на способностите. ЕФР е от основно значение за подпомагане на конкурентоспособността, ефикасността и иновационния капацитет на европейската отбранителна технологична и индустриална база в целия Съюз, трансграничното сътрудничество, революционните технологии и трансграничното участие на малките и средните предприятия (МСП). Съветът насърчава Комисията да улесни достъпа на МСП и нетрадиционните доставчици, както и да насърчи инвестициите във веригата за доставки в областта на отбраната. Той също призовава държавите членки и съответните институции да продължат работата си за укрепване и подобряване на сигурността на доставките на отбранителни продукти и технологии.

18. Съветът приветства представения от Комисията план за действие относно синергии между гражданската, отбранителната и космическата промишленост, който зачита правните основания и различното естество на съответните програми и инициативи на ЕС, включително гражданския характер на космическата програма на ЕС. Бързото и цялостно изпълнение на плана за действие, в тясно сътрудничество със съответните заинтересовани страни и въз основа на приобщаването на всички държави членки, ще помогне на ЕС да запази технологичното предимство благодарение на по-конкурентна стратегическа промишлена и технологична база, включително в областта на сигурността и отбраната, и благодарение на по-активната роля на стартиращите предприятия, МСП и научноизследователските и технологичните организации. Съветът очаква и предстоящата пътна карта на Комисията относно ключовите технологии за сигурност и отбрана, включително възможностите за стимулиране на научните изследвания, технологичното развитие и иновациите и за намаляване на стратегическите ни зависимости в критичните технологии и веригите за създаване на стойност. Съветът би приветствал тези варианти, включващи, доколкото е възможно, поуците, извлечени от изпълнението на PADR/EDIDP/ЕФР, по целесъобразност. В този контекст полезен принос би трябвало да осигури работата на Европейската агенция по отбрана (EDA) в областта на критичните технологии, включително чрез всеобхватната стратегическа изследователска програма (OSRA) и ключовите стратегически дейности (KSA). Съветът призовава и за засилване на ролята на EDA за насърчаване на иновациите в областта на отбраната, включително революционните технологии, и за тази цел приканва ВП/ръководителя на Европейската агенция по отбрана (ръководителя на EDA) да представи варианти в тази област до края на 2021 г. Съветът също насърчава държавите членки и съответните институции на ЕС да продължат работата си за укрепване и подобряване на сигурността на доставките на отбранителните продукти и технологии. Той насърчава Европейската инвестиционна банка да разгледа по-нататъшни мерки за подкрепа на инвестициите за научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната.
19. Като изтъква отново, че е важно да се осигури съгласуваност между различните инициативи на ЕС в областта на отбраната, зачитайки същевременно техния различен характер и различните им правни основания, Съветът приканва ВП, действащ и в качеството си на заместник-председател на Комисията и ръководител на EDA, да изготви трети доклад относно взаимодействията, взаимовръзките и съгласуваността между инициативите на ЕС в областта на отбраната (КГПО, ПСС, ЕФР) преди лятото на 2021 г.

**Повишаване на устойчивостта и осигуряване на европейски достъп до общите световни
блага**

20. Съветът подчертава необходимостта от по-нататъшно укрепване на устойчивостта на Съюза и на държавите членки, както и на способността им да се борят с хибридните заплахи, включително дезинформацията, чрез изпълнението на съответните действия и в контекста на Стратегията за Съюза на сигурност, Стратегията за киберсигурност и Плана за действие за европейската демокрация, като се гарантира координираното и интегрирано използване на съществуващите и възможните нови инструменти за борба с хибридните заплахи на равнището на ЕС и на държавите членки, и от подобряване на подготвеността на ЕС, ситуационната осведоменост и автономния капацитет за анализ, както и от подпомагане на устойчивостта на партньорите. Съветът запазва ангажимента си да проучи възможните ответни действия в областта на хибридните заплахи, включително, наред с другото, на чуждестранна намеса и операции за оказване на влияние, които могат да включват превантивни мерки, както и налагането на разходи на враждебни държавни и недържавни участници. Той отчита също значението на повишената сигурност по отношение на телекомуникациите и преките чуждестранни инвестиции в рамките на правото на ЕС и националното право. Съветът очаква напредъка в изпълнението на инициативите на Стратегията за Съюза на сигурност в областта на борбата с хибридните заплахи, като например интегрирането на имащите отношение съображения в процеса на изготвяне на политиките, набелязването на базови критерии за устойчивост по сектори и онлайн платформата за мерки на равнището на ЕС за борба с хибридните заплахи и съответните правни документи. Съветът взема под внимание факта, че в Стратегията на ЕС за Съюза на сигурност Звеното на ЕС за синтез на информацията за хибридните заплахи се определя като център за оценка на хибридните заплахи и очаква резултатите от второто проучване на хибридните рискове въз основа на приноса както на държавите членки, така и на съответните институции и органи на ЕС, и приканва Комисията, заедно с други институции и органи на ЕС, по целесъобразност да даде своя принос за проучването³. Като припомня заключенията си от юни 2020 г., Съветът изтъква отново необходимостта от укрепване на сигурността на институциите и органите на ЕС срещу злонамерени действия от всякакъв вид.

³ Действие 1 от Съвместната рамка.

21. Съветът отчита, че общите световни блага (включително космическото пространство, киберпространството и световният океан) във все по-голяма степен са обект на едностранни опити за присвояване, контрол и конфликтно поведение, и се ангажира да гарантира сигурен европейски достъп до тези общи световни блага. Поради това спешно са необходими по-нататъшни обсъждания и значителен напредък в усилията на ЕС, по целесъобразност, за утвърждаване на интересите и ценностите на ЕС, както и основан на правила световен ред, включително в областта на сигурността и отбраната.
22. В съответствие със заключенията си от март 2021 г. относно стратегията на ЕС за киберсигурност за цифровото десетилетие Съветът подчертава необходимостта от по-нататъшно укрепване на способностите на ЕС в областта на киберсигурността и киберотбраната. Съветът очаква предстоящия преглед на политическата рамка за киберотбрана и на Военната визия и стратегия на ЕС относно киберпространството като област на операции, за да се гарантира, че киберсигурността и киберотбраната са напълно интегрирани в по-широката област на сигурността и отбраната. Освен това той приветства усилията за засилване на гражданско-военното взаимодействие и координацията в областта на киберотбраната и киберсигурността. Съветът отчита продължаващото прилагане на инструментариума на ЕС за кибердипломация като важна стъпка за предотвратяване, обезкуражаване, възпиране и реагиране на злонамерени действия в киберпространството. ЕС потвърждава отново и ангажимента си за уреждане на международни спорове в киберпространството с мирни средства, за да се намали рискът от погрешно възприемане, ескалация и конфликти, които могат да произтекат от киберинциденти. Освен това Съветът призовава за повече основани на сценарии дискусии, посветени на кибернетичните въпроси. Съветът изтъква и необходимостта от продължаване на усилията за укрепването и разработването на стабилни, сигурни, устойчиви, мащабируеми и оперативно съвместими класифицирани и неклассифицирани комуникационни и информационни системи в рамките на институциите, органите и агенциите на ЕС и с държавите членки.
23. Въз основа на заключенията си от януари 2021 г. Съветът приветства стартирането на пилотния проект във връзка с концепцията за координирано морско присъствие в Гвинеийския залив и въз основа на извлечените поуки, които ще бъдат представени през май 2021 г., ще разгледа възможността за прилагане на тази концепция в други потенциални бъдещи морски зони от интерес, включително в Индийско-тихоокеанския регион, в съответствие със заключенията на Съвета от 16 април 2021 г. относно стратегия на ЕС за сътрудничество в Индийско-тихоокеанския регион, включително в сътрудничество със съответните партньори. Като се има предвид необходимостта от цялостно реализиране на пилотния проект в Гвинеийския залив, до януари 2022 г. Съветът ще разгледа отново неговото изпълнение.

Освен това Съветът призовава за по-нататъшно укрепване на ролята на ЕС като световен гарант на морската сигурност за насърчаване на международното право, по-специално Конвенцията на ООН по морско право, за защита на интересите на ЕС, за поддържане на свободата на корабоплаването, включително чрез използване на военноморските ресурси на държавите – членки на ЕС, в контекста на морската дипломация и за задълбочаване на морското сътрудничество с партньорите в рамките на Стратегията на ЕС за морска сигурност и плана за действие към нея. В него също така се подчертава необходимостта от по-редовното акостиране на европейски кораби в пристанища по света като инструмент за сътрудничество и работа в мрежа със страните партньори.

24. Съветът изтъква отново нарастващото значение на космическото пространство за автономността на Съюза и неговите държави членки и припомня, че този стратегически сектор е изложен все повече на претоварване, оспорване, напрежение и конкуренция. В този контекст той подчертава свързаното със сигурността измерение на предстоящата космическа програма на ЕС и ролята на ВП, държавите членки и Комисията за справяне със съответните заплахи. Съветът призовава за по-нататъшен стратегически размисъл относно измеренията, свързани с космическото пространство, сигурността и отбраната на ЕС, като се вземе предвид и гражданският характер на космическата програма на ЕС. Съветът подчертава и ценния принос на Сателитния център на ЕС за ОВППС и ОПСО чрез предоставяната от него подкрепа, свързана с гео-пространственото разузнаване, за общността на Съюза за анализ на разузнавателна информация, мисиите и операциите по линия на ОПСО, по-специално операция IRINI, и външната дейност на ЕС, по-специално подкрепата за ООН, ОССЕ, Организацията за забрана на химическото оръжие (ОЗХО), както и за държавите членки.
25. Съветът приветства политическото споразумение относно Механизма за свързване на Европа за периода 2021—2027 г. и очаква първите покани за представяне на предложения за проекти с двойно предназначение за модернизиране на транспортната инфраструктура и подобряване както на гражданската, така и на военната мобилност. Той призовава за продължаване на изпълнението на плана за действие на ЕС за военната мобилност и очаква третия съвместен доклад за напредъка до края на лятото на 2021 г. Той призовава също за по-нататъшно обмисляне на възможните действия, съответните участници и новите резултати (в области като цифровизацията, повишаването на киберустойчивостта на транспортната инфраструктура и транспортните системи, използването на изкуствения интелект) за подобряване на военната мобилност в рамките на ЕС и извън него.

Съветът приветства и напредъка, постигнат в областта на военната мобилност в контекста на ПСС, в рамките на EDA, както и на национално равнище, и призовава работата по ускоряването, опростяването и стандартизирането на процедурите за преминаване на границите да продължи, като се прилага подход, който обхваща всички нива на управление. Освен това Съветът призовава за повече основани на сценарии дискусии и учения в областта на военната мобилност.

Укрепване на партньорствата

26. Съветът изтъква стойността на партньорствата, които допринасят за укрепване на капацитета за действие на ЕС, и тяхната роля в подкрепа на многостранния, основан на правила световен ред. Той изтъква отново значението на партньорствата в областта на сигурността и отбраната с международни и регионални партньорски организации, включително ООН, НАТО, ОССЕ, Африканския съюз, Лигата на арабските държави и АСЕАН, и призовава по-специално за по-нататъшно развитие на двустранните отношения с партньорските държави въз основа на по-стратегически и адаптиран подход и с акцент върху единомислещите партньори, които споделят ценностите на ЕС, включително зачитането на международното право. Във връзка с това Съветът очаква прилагането на подобрени условия за участие на трети държави в мисии и операции по линия на ОПСО при пълно зачитане на процеса на вземане на решения от страна на ЕС, както и на неговата автономност за вземане на решения. Това включва възможности за подобряване на навременния обмен на информация, участието в обучения и учения, както и консултациите на ранен етап с потенциални партньори, които да имат принос в бъдещи мисии и операции по линия на ОПСО.
27. Съветът приветства значителния напредък в изпълнението на приоритетите на ЕС и ООН за периода 2019—2021 г. в областта на мироопазващите операции и управлението на кризи, което се изразяваше във взаимна подкрепа между мисиите и операциите на място, но също така и в засилено сътрудничество, по-специално по въпроси, свързани с върховенството на закона, полицейските действия и Програмата за жените, мира и сигурността, както и разглеждане на аспектите, свързани с контрола върху оръжията. Подписването на Рамковото споразумение между ООН и ЕС за взаимна подкрепа е важна стъпка за подобряване на сътрудничеството в тази област. В контекста на предстоящите консултации по следващия набор от приоритети на ЕС и ООН за периода 2022 – 2024 г. и въз основа на третия доклад за напредъка Съветът призовава за укрепване и адаптиране на стратегическото партньорство между ЕС и ООН в областта на управлението на кризи и мироопазващите операции с цел справяне с нововъзникващите предизвикателства и преодоляване на пропуските в областта на сигурността, установени по време на кризата с COVID-19, и с оглед на по-нататъшното повишаване на ефективността на нашите мисии и операции по места.

Съветът приканва ЕСВД през септември 2021 г. да представи предложения по следващия набор от приоритети за периода 2022—2024 г.

28. Съветът приветства значителния напредък, постигнат в сътрудничеството между ЕС и НАТО след подписването на съвместните декларации от Варшава (2016 г.) и Брюксел (2018 г.), и подчертава значението на засиленото, взаимно подсилващо се и ползотворно стратегическо партньорство между ЕС и НАТО в области от взаимен интерес с общата цел за изграждане на истински и конструктивни отношения между двете организации. С оглед на общите предизвикателства пред евро-атлантическата сигурност Съветът изтъква отново значението на засиленото сътрудничество между двете организации с цел насърчаване и отстояване на споделените ценности и общите интереси в областта на сигурността. Във връзка с това той потвърждава отново, че бързото и осезаемо изпълнение на съвместните декларации и общия набор от предложения продължава да бъде ключов политически приоритет на ЕС и отново заявява, че сътрудничеството между ЕС и НАТО продължава да се осъществява при пълно зачитане на принципите на прозрачност, реципрочност и приобщаване, както и на автономността за вземане на решения и процедурите на двете организации. Предвид предстоящата пета годишнина от подписването на Съвместната декларация от Варшава Съветът насърчава по-нататъшната работа за изпълнение в договорената рамка на двете съвместни декларации и общия набор от 74 предложения в тясно сътрудничество с всички държави членки и с тяхното пълноценно участие. По-специално Съветът призовава за бърз напредък към амбициозно изпълнение на новия план за паралелни и координирани учения. ЕС изтъква отново необходимостта от ефективно оперативно сътрудничество в общите области на разполагане, по-специално между военноморското командване на НАТО (MARCOM) и EUNAVFOR Irini, като призовава за сключване на административна договореност въз основа на рамката, постигната за операция Sophia. Освен това Съветът изтъква необходимостта от подновяване и продължаване на усилията в области като политическия диалог, военната мобилност, борбата с хибридните заплахи, включително укрепването на устойчивостта, киберсигурността и отбраната, както и изграждането на капацитет за партньорите.

В допълнение Съветът признава необходимостта от проучване на възможностите за определяне, в рамките на приобщаващ процес, на нови области за съвместна работа, като същевременно се зачитат компетенциите на ЕС и неговият институционален баланс. Освен това Съветът потвърждава отново значението на безпрепятствения обмен на информация между ЕС и НАТО по приобщаващ и недискриминационен начин за по-нататъшното засилване на сътрудничеството между двете организации във всички договорени области на сътрудничество с цел насърчаване на полезните взаимодействия и избягване на ненужното дублиране. Съветът очаква предстоящият шести доклад за напредъка да бъде представен съвместно от ВП/ЗП/ръководителя на EDA и генералния секретар на НАТО. Като взема предвид различното естество на двете организации и съответните им отговорности и членство, и при пълно зачитане на автономността на ЕС за вземане на решения, Съветът отчита значението на съгласуваността между процесите на размисъл, които протичат в рамките на ЕС и НАТО.

29. Въз основа на административните договорености между ЕС и ОССЕ от 2018 г. Съветът насърчава развитието на по-институционализирано сътрудничество между ЕС и ОССЕ в областта на предотвратяването на конфликти и управлението на кризи.
30. Като потвърждава заключенията си относно отношенията между ЕС и САЩ от 7 декември 2020 г., Съветът изтъква, че силното трансатлантическо партньорство е от жизненоважно значение за гарантирането и подпомагането на нашата обща сигурност, стабилност и благоденствие и подчертава отново, че Европейският съюз и САЩ следва да продължат да поддържат тясно сътрудничество и диалог в областта на сигурността и отбраната и допълнително да увеличат общите си усилия, включително чрез засилено, взаимно укрепващо и ползотворно стратегическо партньорство между ЕС и НАТО в области от общ интерес в рамките на съвместните декларации от Варшава от 2016 г. и Брюксел от 2018 г. Съветът приветства публикуването на елементите, свързани със сигурността и отбраната, в съвместното съобщение от 2 декември 2020 г., озаглавено „Нова програма на ЕС и САЩ за глобална промяна“. Въз основа на споделени ценности, общи интереси и глобално влияние Съветът припомня готовността си да участва в редовен, всеобхватен, стратегически политически диалог със САЩ. В тази рамка Съветът очаква по-тясно и взаимноизгодно сътрудничество и структуриран диалог в областта на сигурността и отбраната с новата администрация на САЩ в области като съответните инициативи в областта на сигурността и отбраната, разоръжаването и неразпространението, въздействието на нововъзникващите и революционните технологии, киберотбраната, военната мобилност, борбата с хибридните заплахи, включително дезинформацията, управлението на кризи и отношенията със стратегически конкуренти.

Въз основа на важния принос на САЩ и ЕС за трансатлантическата сигурност, включително чрез последните инициативи в областта на отбраната, подобен специален диалог ще даде възможност за по-тясно сътрудничество. Един по-силен ЕС в областта на сигурността и отбраната ще укрепи и трансатлантическото партньорство.
